

Megjelen minden Szombaton
Előfizetési díj:
 Egy évre 6 for.
 8 óra 4 " "
 4 óra 2 " "

FELVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP

Hirdetések
 a legjutányosb áron közöl-
 tetnek:
 bélyegdíj: minden beikta-
 tásért 30. kr. fizetendő.

az ungh- és zemplénmegyei gazdasági egyletek, az ungh-szerednyei borászati társulat, és az unghmegyei takarékpénztár

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az előfizetési díjak, kéziratok, s reklamatiók a kiadó-szerkesztőhöz küldendők. Lakása Szobránczi utca ⁹¹³/₃₆₃ szám.

Első évi folyam

33. szám

Unghvár december 12. 1863

Az életbiztosításról.

II.

Lapunkban már szóltunk az életbiztosítás jótékonyágáról s nem minden siker nélkül; alig ment át lapunk azon száma — melyben az érintett közlemény foglaltatott — a közönség kezébe, néhány ezer forintig azonnal köttetett biztosítás.

Hogy tehát ujjal felakarjuk eleveníteni ez üdvös eszmét, arra leginkább a mindennapi szomorú példa ösztönöz; — igen gyakran látjuk egy idő óta mint mulnak ki egyes vagyontalan családok, s mint jutnak nyomorra gyermekeik.

Egy nőt, ha főleg anya is egyszerűsmind, akkor éri a legnagyobb csapás, midőn férjét s gyermekei atyját elvesztette; ha még ezen csapást az élet gondja, s a gyermekei jövője fölötti aggodalom is tetézi, az ily nő átszenvedte az élet minden kinjait. Nem lelkiismeretes köteleisége minden férjnek s minden atyának oda törekedni, hogy halála esetére neje s gyermekei ne tévelyegjenek a bizonytalan sötét jövőben.

Mind ezt azonban csak úgy érhetjük el, ha családunkat biztosítjuk.

De lássuk a példát.

Egy 30 éves családapa havonkénti 2 forint befizetésért ezer, 4 forintért két ezer sat. forintot biztosíthat családjának halála esetére; kérjük már most: nem szükséges és nem üdvös-e egy pár forintért magunknak nyugalmat s családunknak türethető jövőt biztosítani. Erre azt felelik némely okoskodók, hogy ha a takarékpénztárakba tesznek le évenként egy bizonyos összeget, ezen összegek kamatai s a kamatok kamatai haladatosabban fizetnek az életbiztosításnál; a kik azonban így számítanak, azok önmagukat csalják meg. Igaz ugyan, hogy ha valaki 30 éves, és biztosítva volna élete 80 évig, s ezenfelül elegendő erőt, s önmegtartózkodást érezne magában, hogy évenként csak 50 forintot takarít meg családjának s azt kamatostól mindig a takarékpénztárban hagyja, — nyerne annyit vagy tán többet is, mint az életbiztosítás által; de kérjük ismét, kinek biztos az élete nem 80 évig, de csak 80 percig is? — Feltéve azonban hogy 80 évig él a némely ember, aminthogy el is élhet, vajon be fogja-e tenni a megtakarítási szánt összeget? s ha beteszi, nem fogja-e vissza venni? Hát ha mindjárt ezer sárkány ülne rajta, nem venné-e vissza, ha megszorul? de biz igen.

Ellenben a ki ma biztosítja családját, s a kötvény holnap kezei közt van, ha egy óra múlva búcsuznia kell az élettől s családjától, nyugodtabban teheti, mert biztosítva van, hogy amirt szemeit behunyta, családja azonnal élvezendi a biztosított összeget.

Sokan sorsjegyek által akarják biztosítani családjukat; ezeknek azt mondjuk,

hogy oda adják a valót, rózsaszínű reményért.

Ne okoskodjatok tehát vagyontalan családapák, de biztosítsatok, hogy nyugodtan alhassatok!

BÁNÓCZY F.

Néhány szó a Tisza-szabályozás érdekében.

Irta Lám Jakab Kassa kerületi igazg. mérnök 1846.-ban

(folyt.)

A tenger elvonultával Dácia síksága bizonyosan nem népesedett meg egyszerre; a népesedés hegyek közé és fennebb fekvő víz kímélte helyekre volt szorítva, míg a tenger elvonulta után még soká elárasható lapos térségek talán keresztül törhetlen bozóttal és erdőségekkel benőtték. Dácia eme legelsőbb vízelenült laposai erdősége volt az, ami a vizek lefolyását gátolta, és ama hatalmas maiglan is látható 3, 4 ölnyi iszapoltásokat és környékemelkedéseket eszközölni segítette. Mely iszapoltások annál könnyebben és egy arányosabban történhetek, minél bizonyosabb az, hogy valamennyi bére-folyamak és vizek bizonyos főmeder nélkül különböző elágazásokban az elárasható síkságokra folytak le.

Csak miután a bérei népesedés a mind inkább vízmentesült síkságokra is elhatott, az erdőségek ritkulni, a vidékek pedig műveltetni kezdetek, a vizek is a szerint kaphattak határozottabb irányt és bevághatták magokat állandóbb ágyakba. — Hogy efféle beiszapolások történtek, ezen környékek valamennyi jelenlegi folyam-ágyai, Tisza, Szamos és felső Latorca, valamint számtalan kútságok meg annyi adatokat szolgáltatnak erre. Unghváron alul 1810 évben történt lakárt-bajánházi Ungh kiszakadásnál, 13 lábnyi mélységű vízmosásokban találtak egy levágva volt tölgyfa erdőt. — Fája oly egészséges volt mintha csak ma vágták volna. Nagy idő kellett ahhoz míg Ungh vármegye síksága 13 lábnyira föliszapolódott. — Tisza és Szamos környékén általában még sokkal magasabb iszapoltások vannak. — Általánosán úgy látszik, miként a felvidéki iszapoltások az illető vizek nagyságával egyenes arányban léteznek. — Az alantabb fekvő Latorca s Bodrog környékek ellenben már csak megtisztult ára lalmakban részesülnek, minél fogvást mélyek is maradtak, valamint Bihar vármegyében a Sárrét környéke, mely kánaán földje lehetne, évezredek kiáradások által szinte be nem iszapoltott és nem is javult. Erre nézve a tudomány azt tanítja: „hogy az olyan vidéket, mely kiöntések által nem javítható, azoktól a mennyire lehet egészen mentesíteni kell.“

(Folyt. köv.)

Az alföldi szükölködők felségelésére Unghmegye gazdasági egylete által gyűjtött adakozások jegyzéke.

(Folytatás.)

Leleszi prépostság 1 k. b. és 2 k. g. Vékéy Sándor 1 k. g. Fincický János 2 k. g. Vékéy Ferenc 2 v. g. Tabódy Jenő 1 v. b. Berzevicy Árpád 1 k. g. Haraszthy Mihály 2 v. b. és 1 k. g. Horváth Vincze fél v. b. és 1 v. g. Böszörményi Ferenc fél v. b. 2 v. g. Fekesházy József fél v. b. fél v. g. Galgóczy Ferencné 1 negyed v. b. fél v. g. Sárközi István negyed v. g. Diószeghy József negyed v. g. Haraszthy Imre negyed v. g. Galgóczy Sándor negyed v. g. Sárközi Lászlóné negyed v. g. Böszörményi József negyed v. g. Ötvös Józsefné negyed v. g. Pápay László fél v. b. fél v. g. Horváth György 2 v. b. Kiss Istvánné 1 v. g. Pápay Antal negyed v. b. negyed v. g. Pápay Sándor negyed v. g. Pápay Istvánné negyed v. g. Léba Dávid fél v. g. Lek István fél v. g. Pápay Dánielné negyed v. b. Kiss József negyed v. g. Ötvös Gábor negyed v. b. negyed v. g. Bunyitay Józsefné negyed v. g. Galgóczy Zsigmond fél v. b. 1 v. g. Lázár Mihály fél v. g. Galgóczy István negyed v. b. negyed v. g. Lek Dániel negyed v. b. negyed v. g. Böszörményi István fél v. b. fél v. g. Szijártó István negyed v. b. negyed v. g. Pápay Elek negyed v. g. Köröskényi Ferdinand 2 véka buza 2 véka gabona. — Öszv. 3 köb 3 véka s 3 negyed v. b 10 k. és 3 v. g.

(Folyt. köv.)

Őszi elmékedések.

(Folytatás)

De már ki is aludt Kandallóm tüze — a fiatal galy hamar lángot vet, de hamar el is ég — rolunk is tán azért szakadt le oly hamar a magyar nadrag, — nőinkről a kezeses pruszli, mert keleti vérünk heve égette le rólunk a nyár égető melegén, — most már plundrába járunk, ez inkább fogja hiteni vérünket, — csak aztán meg ne fagyjunk — felélesztem tehát a tüzet, de pipám is kiégett — rágyujtok — pipám füstje oly találóan jelképezi a mulandóságot, — s míg bodor füstököt eregetve bámulom a vidor lángot, a fáról eszembe jutott egy igaz történet a közel mult német civilisatio korszakából; — a Fundus Religionis egyik Abaúji jószágában szinte megjelent egy misszionár, ki az erdő cultura körül szerzett magas ismereteit érvényesítendő, az uradalmi erdők terebélyes tölgyeseinek gulyait, koronáját a törzsig levágatta, azt állítván, hogy így a törzs vastagodni, s a fa szaporodni fog — ellenvéleményt a barbar proselytától szokása szerint nem tűrvén, tett mint gondolá, s a favágók fejüket csóválva teljesíték a csalhatatlanság jellegével kiadott magas parancsot, — s az erdő ijesztő vázá lett, megfosztva ősi jellegétől, a méltóságos tölgy nem ismerte ki magát a vacokort termő vadalma fától — a százados buk a fekete gyümölcsöt hozó bodza fától, — elhagyta a dalos madár, szörnyűkődve futottak el az erdők szabad lakói, csak a

baglyok találtak kényelmes fészket az odvasodott fák odúiban, ezek hahogtak a megcsönkített törzseken, hirdelve az enyészetet, mi nem sokára bekövetkezett, mert a fák elszáradtak, elkorhadtak, a szép lombos erdő azon fákhöz hasonlított, milyenek jelenleg Varsó környékén oly nagy gondalplántálatnak; jufuj! — mily szorult a levegő — melegem van, leteszem piámát, talán e narcotikus financolt dohány idézte agyamba e rémes képet, — enyelgek inkább gyermekekkel, kiknek beszédes arcuk, mindig kérdő tekintetük oly kedvessé teszik társaságukat, hogy nem örömet válnak meg tőlök — kérésükre elbeszéltem nekik a mesét a szófogatlan báránykáról:

Szolt az anya kis bárányhoz,
Maradj nálam, el ne távozz —
Juhász mellett, kutya mellett
Kerüljük a veszedelmet. —
De a bárány szót nem fogad,
Tova ugrik messze szalad,
Mi lett bárány büntetése?

Gonosz farkas széjjel tépte.

unszólásra elbeszéltem még azon gyermekkorú mesét, melyet Gallina multorum pullo- rum szavak alatt ösmertünk mindnyájan kik olvasni tanultunk — miként ragadta el a prédára leső ölyv, a hitvány szemet keresni elmaradt könnyelmű csirkét, midőn ez a vést károgó s védszárnyak alá hívó anyatyuk szavának engedelmességet késett; hát itt kit temetnek megint? — mondják egy fiúcskát ki a sikamlós jégre bátorzkodott, s az, összemolván lábai alatt, maga alá temetette — ime egy eleven példa a helykélkedve könnyelmű engedelmességnek; — így jár az, ki a fagyosult, tegnaptól holnapig tartó törékeny jeget is biztos alapnak — a látszatot is valónak hiszi, — a délibábot is kecses hölgynek nézi! — ez eset, az előadott mesék gyakorlati mutatványul szolgálván gyermekeimnek, a táj asztalás azon

axiomájára is világot vetett, mely szerint szilárd alap csak az, mit az idő azzá érlelt — s csak annak van biztos alapja, üdvös jövője, mi az őszinte becsületesség, és közszellem alkotta törvényesség — szóval az önzéstelen szeretet talapatán nyugoszik.

Ebbeli elmékedésünkben megzavart egy anyjuk által elejtett alma melyre mind két fiam elveszté halgatási türelmét, mindketten utánna ugrottak kapzsián s véletlenül fejeiket összekocintották — mit egymásnak okolván összeverekedtek, s lett belőle zsbaj, egyenletlenség, mindkettőnek sírásba tört ki panasz — ó! mily sok baj van a gyermekekkel! még is mily nyugtalanok vagyunk ha nem látjuk őket — hogy aggodunk ha nem pajzánkodnak! erre egy goromba szél rohammal csapta be szobám szegényes ablakát, s az ezer darabokra törve fájdalmas esőtetéssel aláhullva tanusította mulandóságát, az ablakostól berohant ősz szél, mint kellemetlen vendég lelohasztá a kevéssel előbb örömtől izgult vérem maradvány lüktetéseit, s fájdalmasan tudatá velem hogy ősz van, — hiába! nem hadja magát eltagadni a való, — nyárunk örömen győzött az ősz hideg szele s napról napra több tért foglal győzelmes serege, végre mesterséggel kell táplálnunk kiesiny körünkben a meleget, mintegy meghazudolni akarjuk a valót, mint ki ősz vagy kopasz fejét tetszetős parókával fedi; de hiszen ki hibáztathatja azt ki a természetet utánozva mestertől fogadja? hisz az ősz is néha oly izradós napokat szenved leg mintha nyár volna, könnyű ruhába csalja ki az utast, míg később vérét fagyasztja meg, már pedig mi is a természet gyermekei vagyunk, mi is szeretetet mosolygunk, midőn szívünk, közönybe fagyott — Istent kiáltunk, templomba járunk, szent pofát vágnak, s a pokolnak szolgálunk, — haza s emberszeretetet prédikálunk, s ugyanazokat az önérdék pizkos körmeivel tépjük, a szabadság

— és szent kereszt jelvénye alatt zsarnokságot üzünk — de ki változtathatja meg az idő járást? fojtó köd, — setétség — hideg szél uralg, alkalmas idő a poenentialásra, imádkozzunk tehát míg el nem szunyadunk.

„És loesásd meg Isten a mi vétkeinket, miként mi is megboosátunk ellentünk vétkeztéknek“

(folyt. köv.)

TOMA ANDOR.

Liberté, Egalité, Fraternité.

Mondják, hogy a Liberté, Egalité, s Fraternité korszakában élünk, — s való igaz hogy az alatt, míg a fejedelmek magas röptű paripájukkal, melyeknek szárnyai eddigelé csak a mennyek boltozatát érinték, mind inkább alá szállani igyekeznek, és az isten kegyelmét az emberek óhajaival egybeolvasztani iparkodva, jövő létük s boldogságuk reményvárát a Suffrage universel bódító hatásával a nép Souverenitás sziklaszerű alapjára építeni törekszenek, — az alatt mondom, mi címerkes férgék gondosan örízkedünk, nehogy magasztosb lényünket fedő ruhánk zománc-szélei egy címertelen test köznapi fedezetével közel érintésbe jöjjen. Szorgosan vizsgálódunk ennek elkerülése tekintetéből, mielőtt egy a társaséletnek megnyílt terem küszöbén átlépnénk, vajjon megérkezett-e már a címeres serege, s ha igen, annak melyik osztálya? s ha végtére bele unva a meddő várakozásba, vagy a világ tárlatának már régebbesekén bemutatott, tökéletesen megnyílt, sőt első viránylevelét már tán le is hullasztott rózsá bimbóknak kérő pillanatának engedve, a terembe belépünk, nem hiszem, hogy léteznék az a mimész, ki orrunk, szemünk, vállunk, s minden tagmozdulatunk mimjátékának művészi titkait, melyekkel

TÁRGA.

Virágcsokor.

Kedvesem keblére.

III.

Nem tudom én mért neveznek
Egy virágot nefelejtnek,
Talán hogy jelképe legyen
Az örökhű szerelemnek?

Bizonnyal a szerelemért,
Az én lánykám szeme is kék...
Hol a szerelem virága
Kikeletre megjelenék...

S az a sugár, mely szemébe
Egy gondolatnál felszökken,
Oly igéző mint a virág,
Ha kelyhébe harmat cseppen...

Kis szívének dobbanása,
Az üdvösség megnyílása,
Szerelmet mond, szerelmet vall
Felém eső pillantása.

S én ezt értem kedves lányka,
Jutalmul viszont szeretlek...
S mit adjak még?... kebeledre
Tűzők egy kis — ne felejtset.

IV.

Mikor én szerelmes lettem,
Piros hajnal mosolygott rám,
Szellő csókkal érintette
Örömtől ragyogó arcám.
Talán az édes szerelmet
A hajnaltól tanultam meg?

Mikor én szerelmes lettem
Kis madár dalolt a lombon,
Zenéje szívemig hatott...
S feldobogott minden hangon.

Talán az édes szerelmet
A madártól tanultam meg?

Mikor én szerelmes lettem,
Két csillag fénylett az égen,
Sugaraik találkoztak
Titkos tündér ölelésben...
Talán az édes szerelmet
Csillagoktól tanultam meg?

Szőke lányka, szép kedvesem,
Szemeidbe tekintetem...
Büvös láng ragyogott felém,
Mikor én szerelmes lettem...
Lányka a forró szerelmet
Én tetéled tanultam meg.

Göcs Lázár

Leküzdött szenvedély.

— Beszély —

Margitay Dezsőtől.

(Folytatás.)

— Sajnálom, de nem tehetem.
— És mért nem? kérdé Viktoria szivarát eldobva.
— Nincs lovagöltönyöm.
— Azon könnyű segíteni. Megrendelez egy lovagöltönyt s három nap alatt kész leend.
— Aztán, megvallo, félek, hogy nekem nem is jól állana az, viszonza Olga kifogást keresve.

— Parbleu! mit? neked nem jól állna az? kiáltott Viktoria fölgorva s végignéve a szinte fölálló Olga termetét — akkor nem tudom, kinek állhatna jól? hiszen neked precieus termeted van kedvesem; és ha még egy osinos lovagöltöny fogna reá feszülni, aztán egy kis Hunyady-kalap, — ah, az a fő! folytatá, mialatt kalapját Olga fejére illeszté.

Olga az előtte függő tükörbe tekinté s

csodálkozva vette észre, mennyire emeli szépségét az a kis kalap; csak azt nem vette észre, miszerint egyszersmind a szerény, szüzi es bájtt mennyire — hogy ugy szóljunk cleopátrai kecsesé tudja tenni az az egy kis kalap? Az eddig szemérmes, jószívű mosoly, most ingerlővé vált, s a tiszteletet parancsoló homlok eltakartával a szemek epedő és bátorító kifejezést nyertek.

— Valóban! kiáltott Viktoria, benézve Olga szép arcába — valóban féltékeny kezdek szépségre lenni, hogy lovagjaim szívét mind loigézendí.

— Csinos kis kalap — szolt a piruló Olga, nemügyelést színelve társnője szavaira — S én igen sajnálom, hogy mulatságokban részt nem vehetek. Tudod férjem nem barátja az eszmének, hogy a nő lovagoljon, én pedig nem örömet tennék akarata ellenében.

— Férjeinkre nem mindenkor kell hallgatnunk! Istenem! e férfi-nem oly gyöngéd, előzékeny, udvarias és engedékeny, míg férjnek nem neveztetik; aztán pedig megkivánnák hogy otthon ülve alávessük magunkat tiran szeszélyeiknek. Én részemről, ha rajtam állna eltörölném a házasságot, hogy így a férfiak mindvégig kedvesek és gyöngédek maradjanak! végző szavait, homlokát dacosan fölemelve s ragyogó szemét Olgára függesztve, mintha mondaná:

„Én nem tudok, nem akarok engedelmességni, mert parancsolni születtem!“

E percben felnyílt az ajtó s egy szolgáló Tihamért jelenté.

— Jöjjön, jöjjön édes Tihamér! — kiálta Viktoria, elésietve — egyesítse magát velem; igyekezzünk Olgát megnyerni a sétalovaglásra. Tihamér gyöngéd udvariassággal hajta meg magát a két nő előtt, aztán kedves, ellenállhatlan modorával kezdett az ostromhoz.

közbámulatra a terem üres részét elfoglalni szoktuk, felfedezni, s utánozni tudni.

Ez, nehogy többet mondjak ez uttal, az Egalité eddigi dísző vívmánya.

De annál szebb libor-bársony köpenybe jár köztünk a Fraternité.

Avagy nem adá-e legközelebb szép példáját testvéri szeretetének egy nagy birodalom törvényhozó testülete, midőn a folyón túli, éhhalál kínjaival küzdő, s testvéreinek hívó nép elibe azt harsogtatá: Harminc kenyérre volna szükséged élted fenntartására, de elégedj meg huszszal, és azt is csak úgy elkészítve, s akkor fogod enni, a mint sa mikor én megengedem! —

A felföld egyik nép embere azt mondja, midőn az alföldi szűkölködők segélyezésére szólítatik fel: Különös, mi szegény felföldiek majd nem mindig szűkölködünk, és a gazdag alföld nem gondol velünk soha, ott most egyszer van inség, és már is felszólítanak szegénységünk egyik részét oda áldozni!

Az itteni héberség beburkolva az Egalité szent pajzsába hangosan követeli az emancipációt, s midőn az alföldi inség parancsolta Fraternité által visszajáratra kéretik fel, akkor a Nabob néhány fertelmes külsejű, még talpallónak sem illő s nagy részben hamis strupli (10 kros jegy) egykedvű oda vetésével felel.

Ilyetén gondolatok nyomása alatt jövék tegnap előtt reggel felé Varannó vidékbeli városunkban a szegény alföldiek számára adott színi-előadás, s azt követő tánevigalomból haza. De ne hídje senki, hogy talán az ott tapasztaltak idézték elő azokat. Oh! nem, — a század philantropikus eszméi szüleménye valának.

Hát műkedvelők színi-előadása volt? Szoljunk erről egy kicsit.

A méltán közkedveltségben részesülő gazdasági egyesületünk jelen ideiglenes jegyzője Boronkay László fáradhat-

lan buzgalmának köszönhetjük ez élvezet-dús estélyt, melynek feladata három jól választott szindarab előadásából állott, követve, mintegy kérdemlett jutalom gyanánt, egy kis rögtönzött tánevigalom által. Ezen nemes cél kivitelét tűzte maga elé az ily érzelmekben gazdag Boronkay-Vladár, és Hrabótzia k háza. A hölgyek kitünő Contingensét különösen ezen utóbbi állítá ki. Ha pedig a kivitel sikerét szemlélni akarjuk, mi már azért is nehéz feladat, mint-hogy a nemes elszántság: a szenvedő emberiség javára ily szokatlan padra lépni, már magában véve elismerést s köszönetet érdemel, — nem mellőzhetem kiemelni, miszerint itt is a rég elismert igazság: a nő-nem gyorsabb s élesebb felfogásáról, valamint kitartóbb szorgalmáról fényes győzelmet aratott, mi a szerepek szabatos előadásában, s különösen azoknak betanulásában szembeszökőleg nyilvánult. Midőn tehát a méltánylat s elismerés ez adóját az egész érdekes közreműködő hölgyfűzér irányában kötelelességszerűleg rónám le, nem mellőzhetem névszerű megemlést ezen fűzér alig felserdült bimbócskájának u. m. Péterfy Ilona, Péterfy Emilia, és Malonyay Róza kisasszonyoknak kiknek már zsenge koruk kitünő igyekezetük különös méltánylását parancsolja.

A férfiak közt Boronkay László érdemelte ki az estély babékoszoruját, már csak azon eléggé nem dicsérhető buzgalmaért, melyet három szerep elvállalásában, s általán az egész színi-előadás sikeresítése körül kifejtett vala.

Az estélyi tiszta jövedelme két száz hatvan forintokra rugott.

Adde parum modico, és lehető lesz a megtagadott tíz kenyéret, s azzal összekötött testvér életet, valamint a kigunyolt Fraternité szent szabványait mentenünk.

Táncoljunk, komédiázzunk tehát, de mentsük meg a testvért.

De hol maradt a fent említett hármasker-testvér legelsőbbike?

Ugy halljuk, hogy az európai Jehova most kezd álmodni róla! —

Feketepatak december 5-kén 1863.

Bujanovics Rezső.

Vegyes hírek s ujdonságok.

— Mai számunkhoz van mellékelve előfizetési felhívásunk 1864-re. Ajánljuk t. olvasóink figyelmébe.

† Jászay Ferenc unghvári lakos, okleveles mérnök, hosszas szenvedés után folyó hó 4-én jobblétre szenderült; míg élt, sokak szeretetét és becsülését bírta. — Áldás hamvain!

* Ungvár városában a Kövicsesen f. hó 10. reggel egy ház ismét leégett.

* Varannón folyó hó 3. az alföldiek felségelésére rendezett műkedvelői színi-előadás 260. forint tiszta jövedelmet hozott.

— A hegyaljáról írják: „A lengyel mozgalmak súlyát mi is érezzük; ők a mi egyedüli fogyasztóink, egy két vevő volt mindössze Varsóból és vidékéről, ezek is keveset vettek, nem fogy a bor Lengyelországban; az aszúbor tetemesen olcsóbb mint a mult évben volt.“

— Hettstedt nevű porosz városban egyszerre vagy kétszáz ember betegedett meg, még pedig azért, mert nem eléggé megfűtött hurokat, és nem eléggé megfűtött kolbászt ettek; a disznóhusban ugyan is igen gyakran megszámlálhatatlan és pusztító szemmel nem látható apró állatkák vannak, melyek ha az emberi testbe beszállásolnak, a legkínosabb betegségeket okozzák, e betegség neve Trichin; ebből az a tanúság, hogy a kolbász—hurka, sódar-félék főve és sültve jó eledel, de nyers állapotban azokat enni nem tanácsos.

* A londoni segélybizottság eddigéig

Olga még sokáig szabadkozott, de utóbb is engednie kellett.

— És most uram, jertünk — szól Viktoria, miután Olga ígéretét bírta — nálam már alkalmasint várnak reánk barátaink. Nyujtsa karját Tihamér!

Tihamár karjára fűzte a szép nőt s miután Olgát mindketten üdvözölték, a kastély előtt tomboló paripáikhoz siettek.

— Ellenállhatlanságának ismét egy bizonyítványát adta Tihamér! — szól Viktoria, mialatt a kastély udvarból kivágtattak — de vigyázzon ön, — tőve utána, rózsák ujjával megfenyegetve s nagy szenvedélyben égő szeméit rá függesztve — ne tekintsen hosszan a pár kék szembe, mert annak is megvan a maga ellenállhatlansága s aztán veszélyes lehet reá, mert: l'appetit vient en mangeant — az étvágy evés közben jő.

Tihamér lova egy szökéssel Viktoria mellett termett s a fenyegető kis kezét hevesen voná ajkaihoz; aztán édes mosolylyal néze rá, mintha mondaná:

„Lehet-e szem veszélyes arra, kire ön ragyogó szemei mosolygnak!“

— Jó, jó, kérésére megtevém: Olgát a sétalovaglásra meghívám, de ezután őrizkedni fogok magam mellé ily veszélyes vetélytársnőt állítani! — kiálta Viktoria gúny, elbizottság, kacérság vegyületével hangjában.

Olga egyedül maradván, hosszan tekintte a távozókat után s csak midőn azok egészen eltűntek szeméi elől a távolban, sohajtott fel önkénytelenül.

Kis idő múlva zörejt hall háta mögött s midőn megfordult, egy dobozzal férjét látta maga előtt.

— Mit tartasz kezében kedvesem? — kérdé a nyájas arcú férjhez lépve.

— Tekintsd meg Olgám; viszonzá Akos nejének nyujtva a dobozt.

Olga fölnyitá azt s kellemes meglepetéssel kiálta fel:

— Egy magyar aranyfökött! Ákos, te mindennap új új meglepetést találsz számomra; mivel háláljam meg azt neked?

— Szerelmeddel angyalom! viszonzá ez, gyöngéden szoritva meg neje kezét. Nemde vendégeid voltak Olgám? folytatá nejevel szemben helyet foglalva.

— Igen vendégeim, Veresházy Frigyesné s Kollát Tihamér; viszonzá Olga, még mindig a fököttöt nézegetve.

— Gondoltam, hogy a lovagnő Veresháziné, mert vidékünkön egyetlen nő sem ulti meg oly délecegűl a lovat mint ő.

— Szenvédélye a lovaglás! mondá Olga a dobozt letéve — most a legközelebbi derült reggelen sétalovaglásra rendez, melyre ma engem is meghívott. Mi nem vagyunk szoros barátságban egymással, jellemünk nem egymáshoz illő, s úgy hiszem, ő engem nagyon is nőiesnek tart; elképzelheted tehát, mennyire meglepett mai bizalmas meghívása.

— És te? kérdé Akos.

— Azzal akartam magamat menteni, hogy te nem vagy barátja a nők férfias mulatságának.

— Igen nem vagyok barátja! de ez ma divat; mért ne lovagolhatnál tehát te is velek édes Olgám, ha az neked örömet szerez?

— Viktoria nem tartá azt oknak — folytatá Olga.

Ákos ajkai körül keserű mosoly lebeggett.

— És én ismét azzal mentém magamat, hogy nincs lovagöltönyöm.

— Az csekélység. A lovagöltönyt még ma megrendelhetem; istálomban pedig van egy szelid paripa s párnap múlva résztvehetsz a sétalovaglásban ha úgy akarod. (Folyt köv)

Dérvirágok.

December 4. 1863.

I.

Dérvirágot cserélt a föld
Viruló ág, zöld lomb helyett,
Menyasszonyi öltönyéből
Halotti ág, ravatal lett.

Az öröm mit a tavasznak
Lágy lehelől növelt, hajta,
Az ősz hideg csókja alatt
Fájdalomná fagyott rajta.

S miért van ez? A nyár hevét,
A nap lángját nem tűrhették,
Porra égett a szép virány,
S a föld vidám lehetne-é?...

Sorsa ez a kebelnek is
Hol nincs elég erős őrzet.
A virág mit tavasz növel
Nap hevétől össze éghet.

A hervadt virány a szív
Örömeit büra hajta,
S meredtő lesz felette a
Dult remények nagy halottja.

II.

Mint a vétlen gyermek álma
Kedves volt a mult előttem,
Míg virágozott a bokor, mit
Oly hü gond között növeltem;
Míg a féreg álnok oszellel
Szép virágom szét nem dulta:
Most e zuzmarás jelenben
Lelkem fájón néz a multra.

Szép az élet míg virányin
Nefelejcssek s rózsák nyílnak;
Míg a szellő lenge szárnyán
Játszadovva fut az illat:
De ha egyszer kihalt a nap
Hő sugára s nem ad éltet
A virágnak, deres éjjel
Temetővé lesz az élet.

— I. Frigyes.

17,000 forintot gyűjtött ezüstben, a magyarországi szűkölködők számára.

— A „Független” politikai napi lap e hó végével megszűnik.

* Tóth Kálmán ismert jeles költőnk a jövő évtől kezdve „Fővárosi Lapok” című szépirodalmi, társaséleti, művészeti, és ismeretterjesztő napilapot fog szerkeszteni. Előfizetési ára félve 8 ft: évnegyedre 4 ft. Tóth Kálmán neve elég biztosíték arra nézve, hogy ezen lap a legéletrevalóbb vállalatok egyike leendő, s így a legmelegebb pártolást érdemli.

— Az angol rendőrség új módot talált fel az ittasok kijózanítására. Az illetőnek ugyan is a torkán át esővet bocsátanak gyomrába, a cső végén szivattyú van alkalmazva, melylyel a szesz-folyadékot kimerítik.

— Egy angol közelebb egy darabka papírt 7000 talléron vásárolt meg, melyen három tintafolt volt látható, állítólag I. Napoleon esepentette volna reá.

— Nagybányáról írják: hogy onnan aszalt szilva és dióból Pestre nagy szállítás történt; egy szállító maga 30,000 ft árut szállított már eddig ezen cikkekből.

+ A bécsi törvényszék előtt a multhóban 94 sajtóper volt folyamatban.

+ Szatmáron a múlt napokban egy adóvégrehajtó katona egy odaváló lakossal szeszszólalkozva, ezen több szurást és vágást ejtett, a katonai parancsnokság intézkedett a kihágás megfenyítése iránt.

* A debreceni kereskedelmi s iparkamra községi takarékmagtárak felállítását indítványozza. — Miután a jelen évi száraz időjárás azon tapasztalásra vezetett, hogy hazánkban mint leginkább gazdasággal foglalkozó országban, csak egyetlen terméketlen esztendő is inséges állapotot eredményezhet, s temérdek bajt szülhet, miután továbbá feltehető, hogy hasonló száraz vagy tulnedves szintén szükségét előidéző esztendők jöhetnek: a kereskedelmi és iparkamara f. hó 21-ki feliratban halaszthatlanul szükségesnek véleményezte, hogy addig is, míg a lazai törvényhozás a megyei magtárak felállítása iránt az egész országra kihatólag intézkedik, a helytartótanács utasítása folytán a megyék kormányzói oda hatnának, hogy a községnek — bármely kis alappal is — késedelem nélkül takarékmagtárt állítanak, mely célszerű ntasítás és lelkiismeretes kezelés mellett rövid idő alatt szép eredményt mutatna fel s jöhető balsors esetében a kisebb birtokos, különösen pedig a szegényebb sorsu lakosság, kimondhatlan hasznára. ezáltal az egész haza javára szolgál, sőt e mellett a tiszta jövedelem e y része közéleokra, jelesül az annyira elhanyagolt népnevelés, illetőleg iskoláztatás előmozdítására fordíthatnók. A községi takarékmagtárakra vonatkozó alapszabályzat vagy utasítás főbb pontjait az e tekintetben leginkább szakértő országos magyar gazdasági egyletek dolgoznák ki, s ez utasítást a takarékmagtárak felállítását eszközölni kívánó községnek — helyi viszonyaikhoz idomítva — hasznosan felhasználhatnak.

+ Gaál Alajos a „Gazd. lapok”-ban „a dohány szárítása és fülesztéséről” így ír: Mintegy fél hüvelyk vastagságu gyékénykék volna az zsupszalmából, sás vagy kákából készítettők, oly szélesek, hogy a leghosszabb dohánylevél keresztül ne érje; e gyékényszalagokat azon hosszúságban lehetne kiállítani, a mint a szárító felszerben, vagy padláson felállított deszka, vagy vesző-állványok megkivánják. Ilyes állványra terítették a gyékényszalag, s a legérettebb, teljesen ép, jó fajtu, leginkább szivarburoknak alkalmas dohányleveleket erre rakatnának keresztben, egyrétben

s úgy, hogy az egyik sor csutkája ide, a másik soré oda álljon s minden dohánylevel sor közé egy gyékényke terítették. A kísérletek majd meg fogják mutatni, hogy bizonyos helyiségben hány sort lehet egymás fölé kártya nélkül rakni. Az imigy fülesztett és szárított dohány a simításig nem kerülne kézre, tehát nem rongyolódna el annyi levél, mint a zsinóron szárításnál s ezen fülesztési módorral tán jobb zamatu és bizonyosan tüzet jobban tartó szivarokat lehetne kiállítani. Ezen gyékénykéket télen lehetne készíteni szobákban, vagy istállóban, s fő rendeltetésükön a dohányfülesztésen kívül egyéb kényesb növényeknél is használtathatnának a gyakori tavaszi késői derek és fagyok ellen.

— A legkorosabb házaspár e világon jelenleg Ausztráliában lakik. A férj 111, felesége 107 éves.

* Egy berlini egyetemi tanár, hosszas fáradozásai eredménye képpen, nem régiben közölte legújabb adatok nyomán az összes emberiség létszámát. E szerint Európának van 272 millió lakója. Ázsiának 720 millió, Afrikának 89 millió, Amerikának 200 millió, Ausztráliának 2 millió lakója. S így az egész föld népessége teszen együtt 1283 milliót. Továbbá a halandóságra nézve ezt mondja: minden évben meghal középszámítással 32 millió ember, egy negyedrész az összes népességnek (sok lesz!) e szerint csak egy napra 87,761, egy órára 3,653, egy percre 61, minden másodpercre, az az minden órakeccentásra egy emberi élet mulik ki. Ugyancsak ezen tanárszámított ki, hogy a világ teremtésétől mostanig élt 366,627,843,275,075,855 ember, mit így mondanánk ki: harminchat ezer hatszáz huszonhét billió, nyolcszáz negyvenhárom ezer kétszáz hetvenöt millió, hetvenöt ezer nyolcszáz ötvenöt.

— Párisban egy kisasszony azon sajtóságos gondolatra jött, hogy magát kilutriztatja. 300 darab ezer frankos sorsjegyet bocsátott ki, melyek, főleg az angoloknál, nagy kelendőségben részesülnek. Hogy a nyers e furcsa eszmejárásu hölgygyel ternót csinált e? oly kérdés melyet csak a jövő fejtend meg.

— Bécsben egy férj nejét — ennek váltóadósága miatt takarékosági elvből az adósok börtönébe záratja, s kibocsáttatásakor oly feltételt köt, melynél fogva lehető lesz, nejeének eddigi pazarlása miatt megbomlott háztartást rendbehozni.

* Az unghvári nyomdában orosz naptár jelent meg. — Szerkesztő Homicskó Sándor, bereznai járási szolgabíró.

Polgárdy Lipot orvos Ungvár városában letelepedvén, ajánlja magát a t. c. közönség figyelmébe. Lakása van a főutcán Csurgovich-féle házban. Rendel naponként d. e. 10 órától 12-ig, d. u. 3—4. Szegényeknek díj nélkül.

Moskovics Ignác bádigos jelentti a t. c. közönségnek, hogy Bécsből a legfinomabb s igen olcsó petroleum olajat s célszerű lámpákat hozott magával. Ár- helye van Hidutcán Tarnóczy házban.

Nyilvános számadás *)

a december 3. Varannón rendezett műkedvelői szini-előadásról.

A szinpad s az előadás költségei fe-

*) Pénteken délután érkezvén a levél, csak e helyre szoríthattuk. Sserk.

dezésére megnyitott aláírási iven adakoztak:

Boronkay László 10 ft. Malonyay Ferencz 10 ft. Péterffy Emilia 10 ft. özv. Péterffy Károlyné 15 ft. Längsfeld — Balogh Gábríela 5 ft. Beresinszky József 5 ft. Soós Pál 5 ft. Zsolnay Endre 5 ft. gr. Andrassy Manó 10 ft. Bujanovics Rudolf 5 ft. gr. Károlyi Edéné 10 ft. Matavoszky János 5 ft. báró Fischer Gusztáv 10 ft. Péchy András 5 ft. Szirmay Géza 11 ft. Szirmay Gyula 10 ft. Dienes István 10 ft. Vladár Tamás 15 ft. Földessy József 3 ft. 92 kr. Malonyay Róza 5 ft. — özsv. 164 ft. 92. kr.

A szinpad és előadás költségei teszenek 164 ft. 92 krt., mely kiadás az aláírt összeg által fedezve lön,

Az előadás jövedelme: Belépti jegyekből: 280 ft. osztr. ért herceg Bretzenheim Schwarzenberg Carolina utólagos kegyes küldeménye 20 ft. — összes tisztajövedelem 300 ft. Mely összeg a zempléni megyei szűkölkölők javára Dók us József pénztárnok urnak küldetik által.

Rákócz december 10. 1863.

a rendezőség nevében közli

Boronkay László

VÁSÁR.

Ungvár. Folyó hó 10. a piaci árak hiteles kimutatása:

Buza köblönkint	—	6 ft	- 6 ft 80 k
Gabona	—	4 ft 60	- 5 ft
Tengeri	—	5 ft	
Árpa	—	3 ft 80	- 4 ft
Zab	—	2 ft 60	- 3 ft

Időjárás: Hideg téli napok, hóval és zuzmorával.

Munkács. Folyó hó 7-ől a piaci árak hiteles kimutatása:

Buza alsó ausztr. mérő	3 ft 20	— 40 kr.
Rozs	2 ft 10	— 20 kr.
Zab	1 ft 70	— kr.
Tengeri	2 ft 20	— kr.
Széna als. ausztr. mázsa	1 ft 20	kr.

Kassa. Folyó 9-ki hetivásárról a piaci árak hivataloskimutatása:

Buza pozsonyi mérő	3 ft 60	— 75 kr.
Kétszeres	2 ft 85	— 95 kr.
Rozs	2 ft 70	— 85 kr.
Árpa	2 ft 20	— 45 kr.
Zab	1 ft 50	— 60 kr.
Tengeri	3 ft 10	— 30 kr.

Előfizetési fölhívás

„FELVIDÉK”

jövő 1864-ik évi folyamára.

Lapunk jövőre nagyobbított alakban és sokkal bővebb tartalommal fog megjelenni.

Előfizetési ára az eddigi marad.

Januáriustól — december végeig egy évre 6 forint. Junius végeig félve 3 ft.

Gyűjtőknek 7 előfizető után, tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

Előfizetheti helyben Özvegyi József urnál, vidéken a cs. kir. postahivatalok utján.

Az előfizetési pénzeket legfőlebb e hó végeig kérjük beküldetni.

a „Felvidék” kiadó hivatala.